

Politiker – Profet – Pilgrim

Vad betyder den medeltida mystikern, den heliga Birgitta av Vadstena, - för oss som lever 700 år senare i ett sekulariserat samhälle, i en global värld? Låt mig pedagogiskt svara med tre **P**: Birgitta var **Politiker**, **Profet** och **Pilgrim**.

Politiker:

1303 föddes hon i en adelsfamilj som hade nära kontakter med kungahuset. Hennes far Birger var lagman, en sorts landshövding, och hon gifte sig med Ulf Gudmarsson som också var lagman. Vid köksbordet blev det säkert många diskussioner om lokala problem, om samarbete på riksnivån och informationer om internationella stridigheter och diplomatiska förvecklingar. Under pilgrimsresan till Santiago de Compostela mötte hon fruktansvärda följder av det 100-åriga kriget mellan Frankrike och England. Hon vågade blanda sig in och skrev skarpa brev till de stridande parterna och vädjade om samförstånd och fred - tyvärr utan resultat.

Utan resultat blev också påvarnas ansträngningar om fred i båda världskrigen. Fortfarande höjer påvarna sin röst när det blir ofred och orättvisor i världen; mestadels sker det genom Vatikanens diplomater, nuntierna. Kyrkan undviker partipolitiska ställningstaganden utan lägger fram principerna för hur samhällen och internationella relationer ska ordnas. Det sker i Kyrkans sociallära, formulerad i ett flertal viktiga encyklikor. De behandlar ekonomi och politik, och senast också miljöfrågor – i påven Franciskus rundbrev *Laudato si'* (den svenska översättningen heter *Lovad vare du* – läsvärd!).

För den enskilde katoliken idag betyder Birgittas politiska engagemang: att också vi bör stå upp för kristna värderingar i den politiska debatten, både i lokala, nationella och internationella frågor. Birgitta är ju inte bara Sveriges skyddshelgon utan – sedan 1999 – ett av Europas skyddshelgon. Hon är alltid aktuell som föredöme.

Profet:

Den heliga Birgitta var Guds språkrör. Hennes uppenbarelser innehåller mycket vackra, tröstrika ord men framför allt kritik och tillrättavisningar. Hon liknar Gamla Testamentets profeter, särskilt den störste av dem, Johannes döparen. Med skarpa ord fördömde hon egoism, orättvisor, korruption, lathet, maktmissbruk och annat som hon observerade i samhället och särskilt i kyrkan. Hon upplevde Guds helighet och i stark kontrast till det människans ondska. Särskilt kyrkans män – påven, kardinaler, biskopar, präster och munkar – blev utskällda när de sin höga kallelse.

Detta är tyvärr i vår tid högaktuellt. Vi alla vet om och är chockerade över de sexuella övergreppen på barn genom präster, att de klerikala brottslingarna skyddades av biskopar och att man inte såg offren. Detta är kanske den värsta skandalen i kyrkohistorien. En skam! Därför har de nordiska biskoparna inbjudit till en särskild bönedag – idag, passande på den allvarliga profeten Birgittas högtid. Må hennes föredöme hjälpa oss att arbeta och be för att rena kyrkans skamfilade ansikte och förnya hennes helighet.

Pilgrim

Den stränga Birgitta uppskattades, också av dem som hon kritiserade. Man nämnde i processen för hennes helgonförklaring att hon hade "ett strålande leende". Det var nog den inre kontakten med Guds skönhet och barmhärtighet som blev fundamentet i hennes liv och som gjorde henne *strålande*. Trots problemen i kyrkan, trots svälten och digerdöden i Sverige, trots allt elände under 1300-talet var hon genomlyst av Helig Ande.

Hon besökte gärna platser där Guds nåd liksom var gripbar genom helgonen: Trondheim, Köln, Santiago de Compostela, Rom och Jerusalem. Det var mödosamma resor som krävde tid, pengar och uthållighet. - Förra söndagen var jag med en grupp i vallfärdsorten Fatima. I motsatsen till medeltidens pilgrimer behövde vi bara sätta oss i ett flygplan och sedan i bussen – det tog en halv dag från Stockholm till Fatima. Kroppen färdades snabbt dit, men det tog en viss tid tills själen kom efter, tills vi verkligen kunde uppleva platsens helighet, gudstjänsternas skönhet och de heliga herdebarnen Jacinta och Franciscos historia.

För både Birgitta och för oss är *livet* en pilgrimsresa. Kort eller lång, genom öken och oaser, ibland ensam och ibland med vänner, fylld med strapatser och glädjeämnen. Vi är alltid på väg. Vi får inte stanna här på jorden. Himlens härlighet väntar oss bortom döden. Då får vi möta Guds ansiktes ljus, de får vi jublande vara med om Lammets bröllopsmåltid, tillsammans med alla helgon.

Under vår jordiska pilgrimsvandring till himlen får vi följa den heliga Birgittas föredöme som politiker, profet och pilgrim, och be med hennes ord: *Visa mig, Herre, din väg och gör mig villig att gå den.*

Klaus P. Dietz